

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 268/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť P. Č., bytom V., zastúpeného advokátom JUDr. P. K., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2005 doručená sťažnosť P. Č., bytom V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. K., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva

nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005.

Sťažovateľ uviedol, že 31. marca 2004 podal na Okresnom súde Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému, zastúpenému JUDr. B. K., žalobu o neplatnosť právneho úkonu, zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti. Predmetné konanie je vedené pod sp. zn. 6 C 172/04. Podľa vyjadrenia sťažovateľa bola táto vec pridelená na vybavenie zákonnej sudkyňi JUDr. V. P. Neskôr sa však sťažovateľ dozvedel, že zákonná sudkyňa 19. apríla 2004 oznámila predsedovi okresného súdu námietku zaujatosti, obsahom ktorej bola skutočnosť, že žalovaného osobne pozná, a preto sa cíti byť vo veci zaujatá, pričom zároveň požiadala, aby vec bola pridelená inému zákonnému sudcovi. Na základe toho bola vec pridelená sudcovi JUDr. M. V.

Sťažovateľ uviedol, že tomuto konaniu predchádzalo iné konanie na okresnom súde vedené pod sp. zn. 4 C 7/96, v rámci ktorého bola sťažovateľovi uložená povinnosť uzavrieť zmluvu o prevode 1/2 spoluvlastníckeho podielu na žalobcu, ktorý je v spore vedenom pod sp. zn. 6 C 172/04 žalovaným. Podľa vyjadrenia sťažovateľa bola táto vec pridelená na vybavenie sudcovi JUDr. J. K. Po právoplatnom skončení tohto konania podal žalobca proti sťažovateľovi žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti. Predmetná vec vedená pod sp. zn. 4 C 492/99 bola pôvodne pridelená sudcovi JUDr. J. K. Podľa vyjadrenia sťažovateľa bola vec 6. marca 2003 pridelená na vybavenie sudcovi JUDr. M. V., ktorý rozsudkom z 21. januára 2004 podielové spoluvlastníctvo zrušil a nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom ku dňu doručenia sťažnosti ústavnému súdu nebolo právoplatne rozhodnuté.

Sťažovateľ teda uviedol, že vec vedená pod sp. zn. 4 C 492/99 bola pôvodne pridelená na vybavenie JUDr. J. K., ale vzhľadom na vznesené námietky o jeho zaujatosti bola vec pridelená na vybavenie sudcovi JUDr. M. V. Následne o ďalšej vznesenej námietke zaujatosti voči všetkým sudcom okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 NcC 40/03 z 8. septembra 2003 tak, že z prejednávania veci vylúčil niektorých

sudcov okresného súdu, nie však sudcov JUDr. M. V. a JUDr. V. P. Proti sudcovi JUDr. M. V. vzniesol neskôr sťažovateľ námietku svedčiacu o pochybnostiach o jeho nezaujatosti v prejednávanej veci. O námietke rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 NcC 66/03 z 24. novembra 2003 tak, že sudcu JUDr. M. V. z rozhodovania v danej veci nevyлúčil.

Sťažovateľ uviedol, že podľa jeho názoru nemala byť sudkyňa JUDr. V. P. vylúčená z prejednávania vo veci vednej pod sp. zn. 6 C 172/04, aj keď uviedla, že sa vo veci cíti byť zaujatá z dôvodu, že žalovaného osobne pozná. Podľa mienky sťažovateľa nebol dôvod na pridelenie predmetnej veci sudcovi JUDr. M. V., pretože práve uňho existujú pochybnosti o tom, že by nestranne a nezaujato v danej veci rozhodol. Svoje tvrdenie sťažovateľ odôvodnil tým, že sudca JUDr. M. V. bol advokátskym koncipientom u právneho zástupcu žalovaného, že obaja boli dávnejšie spoluvlastníkmi istej nehnuteľnosti, v ktorej sídlila ich advokátska kancelária, a že obaja sa dlhodobo poznajú. O námietke sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005 tak, že JUDr. M. V. nevyлúčil z prejednávania a rozhodovania v danej veci. Podľa mienky sťažovateľa sa krajský súd nezaoberal so všetkými skutočnosťami uvádzaným sťažovateľom, pretože si nevyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 4 C 492/99, z ktorého by podľa sťažovateľa „mohol zistiť nielen to, ako popísal sudca JUDr. M. V. svoje vzťahy k právnemu zástupcovi žalovaného, ale i to, že i v tejto súvisiacej veci rozhoduje JUDr. M. V. (...)“.

Sťažovateľ uviedol, že „je nepochybné, že nestrannosť sudcu je predovšetkým subjektívnou psychickou kategóriou vyjadrujúcou vnútorný psychický vzťah sudcu k prejednávanej veci v širšom zmysle, keď táto zahŕňa vzťah k predmetu konania, jeho účastníkom, ich zástupcom. Už samotná skutočnosť, že konajúci sudca od roku 1979 do roku 1993 vykonával funkciu advokáta ako advokát v advokátskej poradni V., kde pracovali aj ďalší (iba) dvaja advokáti a to právny zástupca žalovaného a JUDr. Č. (...), ako aj okolnosti súvisiace so vznikom spoluvlastníctva k budove advokátskej poradne a prevodu spoluvlastníckeho podielu konajúceho sudcu na právneho zástupcu žalovaného, zásadne spochybňuje nestrannosť konajúceho sudcu. Je vylúčené, aby dlhodobý pracovný vzťah trvajúci takmer 20 rokov nezaložil medzi konajúcim sudcom a právnym zástupcom žalovaného hlbšie vzťahy, než iba pracovné“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby po preskúmaní jeho sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa P. Č., trvale bytom V., domáhať sa svojho práva na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy SR uznesením Krajského súdu Prešov sp. zn. 4 NcC 47/2005- 108 z 6. júla 2005 bolo porušené.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 4 NcC 47/2005-108 zo dňa 6. júla 2005 a vec vracia Krajskému súdu Prešov na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Krajský súd Prešov je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia P. Č., trvale bytom V. na účet advokáta JUDr. P. K., K. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané

oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom (...).

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv uznesením krajského súdu č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005, ktorým súd rozhodol o námietke zaujatosti sťažovateľa voči sudcovi tak, že JUDr. M. V. nevytlúčil z pojednávania a rozhodovania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04.

V návrhu na vylúčenie sudcu z pojednávania a rozhodovania v uvedenej veci sťažovateľ uviedol, že 31. marca 2004 podal okresnému súdu návrh na začatie konania. Vec bola pridelená na vybavenie sudkyňi JUDr. V. P., ktorá 19. apríla 2004 oznámila, že sa vo veci cíti byť zaujatá, pretože žalovaného osobne pozná, a preto žiadala, aby vec bola pridelená inému zákonnému sudcovi. Na základe toho bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. M. V.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 (ďalej aj „OSP“) sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Na základe toho sťažovateľ uviedol, že JUDr. M. V. bol advokátskym koncipientom u JUDr. B. K., ktorý v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04 zastupuje žalovaného. Sťažovateľ sa vyjadril, že vo veci konajúci sudca a právny zástupca žalovaného „*mali spolu otvorenú Advokátsku kanceláriu vo V. a obaja boli spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, v ktorej sídlila ich advokátska kancelária*“. Podľa vyjadrenia sťažovateľa tieto skutočnosti potvrdil aj samotný sudca JUDr. M. V. vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 492/99, keď uviedol, že od roku 1979 do roku 1993 pôsobil ako advokát v Advokátskej poradni vo V. a bol v pracovnom pomere s Krajským združením advokátov v K. V uvedenej advokátskej poradni pracoval s ďalšími advokátmi, a to JUDr. B. K. a JUDr. D. Č. a istý čas ho mal ako advokátskeho koncipienta na starosti JUDr. B. K. V rámci privatizácie po roku 1990 všetci traja advokáti odkúpili do podielového spoluvlastníctva priestory, v ktorých vykonávali advokátsku prax. V roku 1993 však JUDr. M. V. pri svojom odchode z advokácie svoj spoluvlastnícky podiel k tejto nehnuteľnosti v rámci predkupného práva predal spoluvlastníkovi.

Obsahom námietky sťažovateľa o zaujatosti sudcu JUDr. M. V. je aj skutočnosť, že prejednával a rozhodoval súvisiacu vec vedenú na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 492/99, kde sťažovateľovu protistranu zastupoval taktiež JUDr. B. K. Z uvedených dôvodov sa sťažovateľ domnieval, že tým sú dané dôvody na vylúčenie sudcu JUDr. M. V. z prejednávania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04. Uvedené doplnil tým, že skutočnosť, či je sudca nestranný, musí byť skúmaná jednak zo subjektívneho hľadiska samotného sudcu, či sa cíti v danej veci zaujatý, ale zároveň aj z objektívneho hľadiska, a teda či existujú skutočnosti, ktoré by mohli vyvolať pochybnosti o nestrannosti sudcu.

Na základe podanej námietky rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005 tak, že sudcu JUDr. M. V. nevyľúčil z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04.

Krajský súd v uznesení uviedol, že sťažovateľ 12. mája 2005 vzniesol námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi JUDr. M. V. z dôvodu, že bol advokátskym koncipientom u JUDr. B. K., že mali spolu otvorenú Advokátsku kanceláriu vo V. a boli spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, v ktorej advokátska kancelária sídlila. Z uvedeného dôvodu sa sťažovateľ domnieval, že sudca JUDr. M. V. má vzťah k účastníkom konania, respektíve k právnenému zástupcovi žalovaného.

K námietke sťažovateľa sa vyjadril zákonný sudca, ktorý uviedol, že daná vec mu bola na okresnom súde pridelená na prejednanie a rozhodnutie generátorom v rámci rozvrhu práce. Uviedol, že s JUDr. B. K. nemal spoločnú advokátsku kanceláriu, pretože do roku 1989 boli všetci spomínaní advokáti členmi Krajského združenia advokátov v Košiciach a od roku 1989 (krajský súd uviedol v odôvodnení rok 1999, ale podľa ústavného súdu ide o rok 1989, čo vyplýva aj z obsahu iných príloh sťažnosti) mal každý advokát vlastnú advokátsku kanceláriu. V rámci privatizácie po roku 1990 advokáti, ktorí vykonávali advokátsku prax v priestoroch advokátskej poradne, túto nadobudli do podielového spoluvlastníctva. V roku 1993 pri príležitosti odchodu z advokácie predal svoj spoluvlastnícky podiel spoluvlastníkovi. Na základe toho konštatoval, že sa vo veci necíti byť zaujatý, pretože s právnym zástupcom JUDr. B. K. nemá iné ako služobné a pracovné vzťahy.

Na základe príslušných zákonných ustanovení, predovšetkým v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 OSP krajský súd konštatoval: „*Vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci predpokladá takú situáciu, že možno mať pochybnosti o tom, že sudca i pri vynaložení úsilia o objektívne posúdenie veci nemôže byť nestranný vo vzťahu k účastníkom, zástupcom účastníka alebo nebude mať záujem na určitom meritórnom ukončení konania. Takúto situáciu predpokladá najmä príbuzenský vzťah k účastníkom alebo k zástupcom, priateľský alebo nepriateľský pomer k týmto osobám, osobný alebo ekonomický záujem*

na určitom ukončení veci a podobne.“ Krajský súd konštatoval, že nezistil také okolnosti, ktoré by svedčili o zaujatosti zákonného sudcu v danej veci, pričom argumenty sťažovateľa neuznal za dôvodné na to, aby sa mohla spochybníť nezaujatosť konajúceho sudcu. Z uvedených dôvodov krajský súd vyslovil záver, že sudca JUDr. M. V. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci.

Podľa ustanovenia § 15a ods. 1 OSP účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. O tomto práve prvostupňový súd účastníkov poučí. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr podanú námietku zaujatosti súd prihliadne len vtedy, ak účastník nebol poučený podľa odseku 1. Citované ustanovenie v odseku 3 ustanovuje, že v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. (...)

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 OSP súd predloží vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti do desiatich dní od jej podania nadriadenému súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený

skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Ústavný súd konštatuje, že namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a vzhľadom na príslušné zákonné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku o vylúčení sudcov z prejednávania a rozhodovania vecí z dôvodu pochybností o ich nezaujatosti je aj náležite odôvodnené.

Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd pri posudzovaní sťažovateľovej námietky zaujatosti sudcu JUDr. M. V. vychádzal z príslušných zákonných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia krajského súdu č. k. 4 NcC 47/2005-108 zo 6. júla 2005 nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy, dohovoru a listiny.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo na prerokovanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávania pre zaujatosť v zmysle ustanovení § 14 až 16 OSP. Obsahom základného práva na prerokovanie vecí pred nestranným súdom nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (t. j. samotného sudcu, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 OSP, resp. účastníka súdneho

konania, ktorý podal návrh podľa § 15a ods. 1 OSP) a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (napr. I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Základom nezávislosti a nestrannosti súdu je docieľiť právnu istotu, že práve súdy sú tými orgánmi štátu, ktoré poskytnú účinnú a nespochybniteľnú ochranu práva. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem jeho nezávislosti je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti súdu rozlíšil ESLP vo svojom rozhodnutí Piersack c. Belgicko z 1. októbra 1982, kde išlo o posúdenie nestrannosti predsedu súdu, ktorý v počiatočnom štádiu konania v danej veci pôsobil ako verejný prokurátor. Podľa názoru ESLP sa subjektívna stránka nestrannosti sudcu týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne ich zástupcom. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania.

Z judikatúry ESLP vyplýva, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti, aby neexistovali pochybnosti o nezaujatosti sudcu k účastníkom konania, prípadne ich zástupcom alebo k prejednávanej veci. V namietanom prípade sudca JUDr. M. V. uviedol, že s právnym zástupcom JUDr. B. K. nemá iné ako služobné a pracovné vzťahy. Vnútorne pocity sudcu o svojej nestrannosti a nezávislosti k prejednávanej veci a k účastníkom konania, prípadne ich zástupcom je potrebné akceptovať a predpokladať, pokiaľ sa nepreukáže opak, že nezakladajú dôvod jeho predpojatosti. Z objektívneho hľadiska sa však sťažovateľ snažil spochybníť nestrannosť sudcu JUDr. M. V. Ústavný súd je však toho názoru, že sťažovateľove argumenty týkajúce sa pochybnosti o nestrannosti sudcu sú síce podstatné, ale nie zásadné pre rozhodnutie. Skutočnosť, že zákonný sudca pred 12 rokmi predal právnemu zástupcovi žalovaného na základe predkupného práva spoluvlastnícky podiel, ako

aj skutočnosť, že tento pred viac ako 12 rokmi vykonával advokátsku prax vo V. spolu s právnym zástupcom žalovaného, nezakladá pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu k prejednávanej veci ani k účastníkom konania. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti. Týka sa to predovšetkým nevyhnutných vzťahov osôb patriacich do určitej skupiny, a teda v danom prípade osôb vykonávajúcich právnické povolanie. V namietanom prípade bol súčasťou takéhoto vzťahu zákonný sudca a právny zástupca žalovaného pred viac ako 12 rokmi, pričom prikladať tomuto vzťahu intenzitu a závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu, považuje ústavný súd v okolnostiach prípadu samo osebe za nesprávne.

K námietke sťažovateľa, že zákonný sudca, ktorého zaujatosť sťažovateľ namietal v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 172/04, bol aj sudcom prejednávajúcim vec medzi totožnými účastníkmi konania (a tým aj totožným zástupcom žalovaného) vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 492/99, ústavný súd uvádza, že táto skutočnosť nemôže byť dôvodom pre vznik pochybností o nezaujatosti sudcu. Ústavný súd konštatuje, že aj ESLP vo svojom rozhodnutí *Gillow c. Spojené kráľovstvo* z 24. novembra 1986 konštatoval, že porušenie základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z pohľadu objektívnej nestrannosti súdu nemožno hľadať ani v paralelnom trestnom konaní o vine a treste a občianskom súdnom konaní o náhrade škody spôsobenej predmetným trestným činom, ak obidve konania vykonáva ten istý sudca.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2005